

ŠTA?
KAKO?
KADA?
GDJE?

MALA MATURA

VODIČ KROZ EKSTERNU PROVJERU ZNANJA
NA KRAJU TREĆEG CIKLUSA

MALA MATURA

ŠTA? KAKO? KADA? GDJE?

VODIČ KROZ EKSTERNU PROVJERU ZNANJA
NA KRAJU TREĆEG CIKLUSA

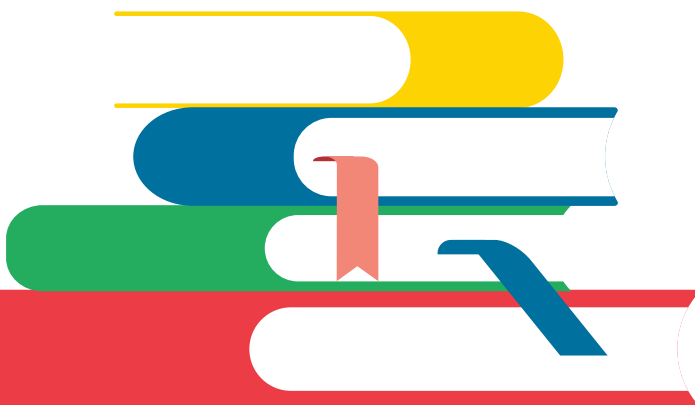
IZDAVAČ
JU Ispitni centar

ZA IZDAVAČA
mr Miloš Trivić

AUTORKA I UREDNICA
Bojana Ostojić

DIZAJN I TEHNIČKA PRIPREMA
Svetlana Lola Miličković

www.iccg.co.me

A

B

C

ŠTA?
KAKO?
KADA?
GDJE?

MALA MATURA

VODIČ KROZ EKSTERNU PROVJERU ZNANJA
NA KRAJU TREĆEG CIKLUSA

Podgorica, 2024.

ŠTA JE EKSTERNA PROVJERA ZNANJA ILI "MALA MATURA"?

NA KRAJU DEVETOG RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE POLAŽETE EKSTERNU PROVJERU ZNANJA VAMA POZNATIJU KAO "MALA MATURA".

Mala matura je eksterna provjera znanja koja se sprovodi po definisanim pravilima kako bi učenici u svim školama polagali pod jednakim uslovima: *svi učenici polažu istog dana, u isto vrijeme i rade isti test.*

KO PRIPREMA ZADATKE ZA MALU MATURU?

ZA PRIPREMU ZADATAKA I ŠTAMPU TESTOVA ZADUŽEN JE ISPITNI CENTAR.

Testovi se pakuju u Ispitnom centru u posebne sigurnosne vrećice i dostavljaju se školama na dan ispita.

KOJE PREDMETE UČENICI POLAŽU NA MALOJ MATURI?

NA MALOJ MATURI POLAŽETE TRI PREDMETA.

Ispiti se polažu tri dana za redom, jedan dan - jedan ispit:

- 1. DAN** ▶ Crnogorski- srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost/Albanski jezik i književnost
- 2. DAN** ▶ Matematika
- 3. DAN** ▶ Jedan predmet po izboru. Možete izabrati neki od navedenih predmeta: Engleski jezik, Ruski jezik, Italijanski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Biologija, Hemija, Fizika, Geografija i Istorija.

KOLIKO JE VRIJEME TRAJANJA ISPITA?

SVI ISPITI POČINJU U 12.00 SATI I TRAJU:

- Crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost/Albanski jezici i književnost ▶ **70 MINUTA**
- Matematika ▶ **70 MINUTA**
- Strani jezici ▶ **60 MINUTA**
- Fizika, Hemija i Biologija ▶ **60 MINUTA**
- Istorija i Geografija ▶ **70 MINUTA**

KADA SE POLAŽE MALA MATURA?

SVI UČENICI POLAŽU MALU MATURU U JEDNOM ROKU KOJI JE PROPISAN ŠKOLSKIM KALENDAROM, A SPROVODI SE U APRILU ILI MAJU. Na početku školske godine u školi su dužni da vas obavijeste o datumima polaganja.

ŠTA AKO JE UČENIK SPRIJEČEN DA PRISUSTVUJE ISPITIMA?

UČENICI KOJI IZ OPRAVDANIH RAZLOGA NISU PRISTUPILI PROVJERI ZNANJA ILI DIJELU PROVJERE ZNANJA U ROKU KOJI JE PROPISAN ŠKOLSKIM KALENDAROM IMAJU PRAVO POLAGATI ISPIT U NOVOM TERMINU KOJI ODREĐUJE ISPITNI CENTAR. O tačnom datumu polaganja škola će na vrijeme obavijestiti učenike.

AKO JE UČENIK BIO OPRAVDANO SPRIJEČEN DA IZAĐE NA JEDAN ILI DVA ISPITA, DA LI U OVOM TERMINU POLAŽE SVA TRI ISPITA? NE. U OVOM TERMINU UČENIK POLAŽE SAMO ONE ISPITE NA KOJE JE BIO SPRIJEČEN DA IZAĐE U ROKU PROPISANOM ŠKOLSKIM KALENDAROM.

DA LI POSTOJI POPRAVNI ROK?

NA MALOJ MATURI NEMA POPRAVNOG ROKA.

Ostvareni rezultat na ovoj provjeri znanja važan je pri upisu u srednju školu.

KAKO SE VREDNUJE USPJEH SA MALE MATURE PRI UPISU U SREDNJU ŠKOLU?

JEDAN OD KRITERIJUMA ZA UPIS U SREDNJU ŠKOLU JE I USPJEH KOJI OSTVARITE NA MALOJ MATURI.

Vrednovanje iz nastavnog predmeta Crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost/Albanski jezik i književnost, Matematike i jednog predmeta koji učenik izabere, vrši se tako što svaka ocjena sa male mature nosi određeni broj bodova:

OCJENA	odličan (5)	vrlo dobar (4)	dobar (3)	dovoljan (2)	nedovoljan (1)
BROJ BODOVA	10	7	4	1	0

KAKO SE PRIPREMITI ZA ISPITE?

PRIPREMA ZA ISPIT NA MALOJ MATURI MOŽE DA BUDE IZAZOVNA, ALI UZ DOBRU ORGANIZACIJU I PREDAN RAD SIGURNO ĆETE POSTIĆI IZVANREDNE REZULTATE.

Kako bi se što bolje pripremili za ispite, na našem sajtu možete naći testove sa rješenjima iz prethodnih godina. Zajedno sa vašim predmetnim nastavnicima tokom priprema rješavajte ponuđene testove. To će vam pomoći da razumijete šta da očekujete na ispitu, upoznate se sa vrstom pitanja i kako da na njih odgovorite.

LINK SA TESTOVIMA

Vaša škola može koristiti ove testove da organizuje i simulaciju ispita. Na taj način imate priliku da se upoznate sa procedurama koje prate ispit i provjerite svoje znanje.

Predlažemo da formirate i grupe za učenje sa svojim drugarima iz razreda kako bi kroz razgovor i razmjenu znanja provjerili i savladali određeno gradivo.

Ako naiđete na poteškoće ili imate pitanja, nemojte da se ustručavate da pitate svoje nastavnike. Oni su tu da vam pomognu, daju podršku i dodatne informacije.

Takođe, na našem sajtu se nalaze i ispitni katalozi za svaki predmet. U ispitnom katalogu navedeni su opšti ciljevi ispita, opisana je struktura ispita, a formom ispitnih ciljeva precizno je naveden sadržaj koji će se ispitivati. Ponuđen je i primjer testa sa detaljnom šemom za ocjenjivanje. Ispitni katalog namijenjen je i učenicima i nastavnicima.

LINK ZA ISPITNE KATALOGE

PRIJAVLJIVANJE UČENIKA I RASPORED AKTIVNOSTI

SVE ŠKOLE SU DUŽNE DA PRIJAVE UČENIKE ZA POLAGANJE MALE MATURE KRAJEM JANUARA PUTEM FORMULARA KOJI DOBIJU OD ISPITNOG CENTRA.

Prije prijavljivanja, škola će od vas tražiti da se izjasnite koji ste izborni predmet odabrali. Savjetujemo da već na početku školske godine razmislite i odlučite koji ćete predmet polagati. Da bi lakše donijeli ispravnu odluku, predlažemo da se konsultujete sa roditeljima i nastavnicima u školi.

DA LI MOŽEMO PROMIJENITI PREDMET KOJI SMO IZABRALI?

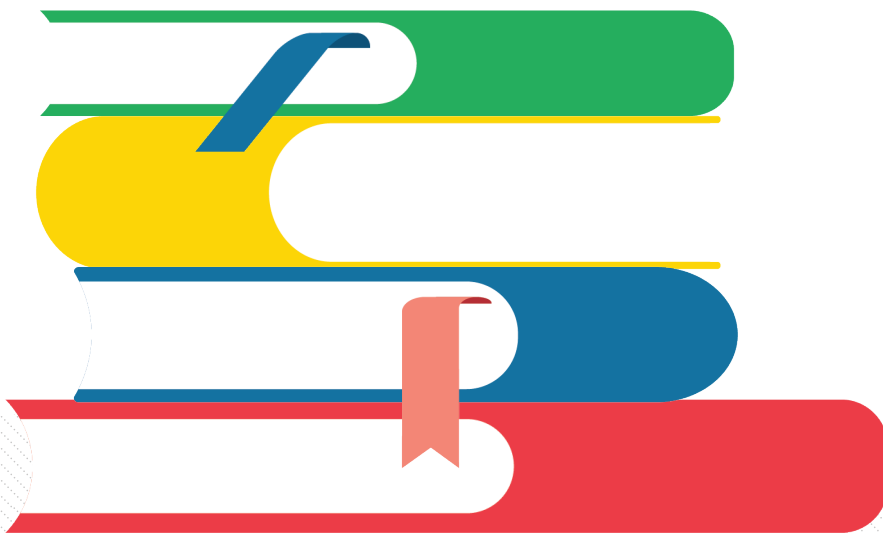
KADA ŠKOLA DOSTAVI ISPITNOM CENTRU PODATKE O IZBORNIM PREDMETIMA SVOJIH UČENIKA, VIŠE NIJE MOGUĆE IZVRŠITI PROMJENU IZBORNOG PREDMETA.

ŠTA JE RASPORED AKTIVNOSTI?

RASPORED AKTIVNOSTI JE KALENDAR U KOME SE NALAZE DATUMI I ROKOVI ODRŽAVANJA SVIH AKTIVNOSTI KOJE PRATE MALU Maturu: OD DATUMA ODRŽAVANJA ISPITA, UVIDA, PRIGOVORA, PA SVE DO KONAČNIH REZULTATA.

ŠKOLE ĆE VAS I VAŠE RODITELJE PRIJE ISPITA UPOZNATI SA OVIM RASPOREDOM I NJEGOVIM SADRŽAJEM PREKO ODJELJENJSKIH STARJEŠINA I RODITELJSKIH SASTANAKA, A MOŽETE GA NAĆI I NA NAŠEM SAJTU.

www.iccg.co.me

B

PRIJE ISPITA TREBA DA ZNATE

Kao što smo rekli, mala matura se realizuje prema utvrđenim procedurama kako za učenike, tako i za škole i sve aktere uključene u njeno sprovođenje.

Važno je da sa svojim nastavnicima i odjeljenjskim straješinama razgovarate o ovim procedurama i pravilima, da biste bili sigurni da znate šta se od vas očekuje.

SPISAK SA RASPOREDOM UČENIKA PO UČIONICAMA/ PROSTORIJAMA

Spisak sa rasporedom učenika po prostorijama/učionicama u kojima polažete, biće istaknut na oglasnoj tabli ili drugom vidnom mjestu u školi dan prije ispita kako bi na vrijeme vidjeli u koju prostoriju ste raspoređeni.

KO MOŽE BITI PRISUTAN U ISPITNOM PROSTORU TOKOM ISPITA?

Ukoliko se ispit sprovodi u učionici, u njoj može biti najviše do 15 učenika. Pored učenika i test-administratora, u ispitnom prostoru može biti i ovlašćeni predstavnik Ispitnog centra.

KO SU TEST-ADMINISTRATORI?

Test-administratori su nastavnici iz vaše škole koji dežuraju tokom ispita. Oni nisu nastavnici predmeta koji tog dana polažete. Tokom ispita ne smiju sa vama razgovarati o pitanjima/zadacima, niti ih objašnjavati. Mogu vam davati samo informacije vezane za tehnička uputstva oko sprovođenja ispita.

Test-administratori vode računa da se ispit održi po pravilima i procedurama, kako bi učenici svih škola u državi imali jednake uslove.

ŠTA JE DOZVOLJENO, A ŠTA NIJE OD PRIBORA NA ISPITU?

Koji pribor možete koristiti na ispitu zavisi od predmeta koji tog dana polažete. Za neke predmete će vam pored dolje navedenog pribora, poput hemijske olovke i grafitne olovke, trebati i digitron ili geometrijski pribor, što je definisano ispitnim katalogom za taj predmet (matematika, fizika, hemija).

VODIČ KROZ EKSTERNU PROVJERU ZNANJA NA KRAJU TREĆEG CIKLUSA

VAŽNO!!!

DOZVOLJEN PRIBOR ZA SVE PREDMETE:

- ▶ Plava ili crna hemijska olovka
- ▶ Grafitna olovka, gumica, oštraljka
- ▶ Voda u prozirnoj boci
- ▶ Elektronski uređaj potreban iz zdravstvenih razloga (za praćenje nivoa šećera u krvi, slušni aparat ili slično).

NAPOMENA: UČENICI KOJI KORISTE NEKI OD OVIH UREĐAJA TREBA DA O TOME INFORMIŠU ŠKOLU NEKOLIKO DANA PRIJE ISPITA, PISANIM PUTEM.

NEDOZVOLJENI PREDMETI U ISPITNOM PROSTORU:

- ▶ mobilni telefon, pametni sat ili neki drugi elektronski uređaj za prenos podataka
- ▶ Olovka piši-briši
- ▶ Korektor
- ▶ Udžbenici, rječnici, prazan papir, bilješke, listice ili drugi pomoćni materijal

KOJA SU TO PRAVILA PONAŠANJA KOJA MORAMO POŠTOVATI NA ISPITU?

VEOMA JE VAŽNO DA ZNATE DA MOŽETE BITI UDALJENI SA ISPITA UKOLIKO NARUŠAVATE I NE POŠTUJETE PRAVILA PONAŠANJA.

NA ISPITU NIJE DOZVOLJENO DA:

- ▶ Kasnite;
- ▶ Lažno se predstavljate;
- ▶ Otvarate test-knjižice prije dozvoljenog vremena;
- ▶ Nedolično se ponašate tokom ispita (razgovarate, ometate druge u radu...);
- ▶ Ne pridržavate se uputstava test-administratora;
- ▶ Pokušavate da prekinete ili remetite tok ispita, vrijeđate ili prijetite test administratoru;
- ▶ Posjedujete nedozvoljena sredstva (papir, udžbenike, mobilni telefon ili drugi elektronski uređaj za prenos podataka i sl.);
- ▶ Na testu pišete svoje ime i prezime ili nešto drugo što bi vas moglo identifikovati;
- ▶ Prepisujete od drugog učenika ili omogućavate drugom učeniku da prepisuje;
- ▶ Promijenite učionicu i broj radnog mjesta;
- ▶ Napuštate učionicu u toku rada i vraćate se da nastavite;
- ▶ Ne poštujete znak za početak i završetak provjere znanja;
- ▶ Pišete i crtate ono što se ne traži u zadacima/pitanjima i cijepate stranice iz test knjižice;
- ▶ Nečitko pišete.

SAVJET

- ▶ NOĆ PRED ISPIT PRIPREMITE PRIBOR POTREBAN ZA PREDMET KOJI POLAŽETE
- ▶ NA DAN ISPITA SA SOBOM NE NOSITE MOBILNE TELEFONE, PAMETNE SATOVE I DRUGE ELEKTRONSKE UREĐAJE ČIJE JE KORIŠĆENJE STROGO ZABRANJENO
- ▶ POŠTO KAŠNJENJE NA ISPIT NIJE DOZVOLJENO, ORGANIZUJTE SE TAKO DA I PORED NPR. GUŽVE U SAOBRAĆAJU, IPAK STIGNETE NA VRIJEME.

NA DAN ISPITA

PO DOLASKU U ŠKOLU NA DAN ISPITA, PAŽLJIVO PRATITE UPUTSTVA I SMJERNICE KOJE ĆETE DOBIJATI OD ZAPOSLENIH U ŠKOLI: DIREKTORA, ŠKOLSKOG KOORDINATORA, DEŽURNIH NASTAVNIKA, ODJELJENJSKIH STARJEŠINA I TEST-ADMINISTRATORA.

TOKOM RJEŠAVANJA ZADATAKA/PITANJA VAŽNO JE DA ZNATE SLEDEĆE:

- ▶ Na ispitu možete pisati ćirilicom ili latinicom, plavom ili crnom hemijskom olovkom ili naliveperom.
- ▶ Tokom rada možete koristiti grafitnu olovku kako bi imali mogućnost da ispravite grešku koju uočite. **Na kraju, kada ste sigurni u odgovor, obavezno ga napišite hemijskom olovkom.**
- ▶ Grafitnom olovkom crtate grafikone ili dijagrame, **ali sve ostale odgovore morate napisati hemijskom olovkom.**
- ▶ Ukoliko pogriješite, prekrižite i rješavajte ponovo
- ▶ **Zadatak/odgovor će se vrednovati s 0 bodova ako je:**
  - netačan,
  - nejasno ili nečitko napisan,
  - označeno više odgovora,
  - napisan grafitnom olovkom.

ŠTA DA RADIMO AKO PRIMIJETIMO DA TEST KNJIŽICA TEHNIČKI NIJE ISPRAVNA NPR. NEDOSTAJE STRANICA ILI ZADATAK?

Prije početka ispita, test-administrator će vam dati dva minuta da pregledate test knjižice koje ste dobili. Ukoliko primijetite da nešto nije u redu, podignite ruku i odmah obavijestite test-administradora.

ŠTA AKO JE UČENIK SPRIJEČEN DA IZAĐE NA ISPIT?

U slučaju da ste iz opravdanih razloga spriječeni da izađete na ispit tog dana, vaš roditelj odnosno staratelj dužan je da o tome obavijesti školu.

DA LI MOŽEMO PRISTUPITI ISPITU AKO ZAKASNIMO?

Ne. Kašnjenje nije dozvoljeno. Ako dođete u školu posle 12.00 časova ne možete pristupiti ispitu.

DA LI SMIJEMO DA IZLAZIMO IZ UČIONICE TOKOM ISPITA?

Ne, nije dozvoljeno da izlazite iz učionice dok traje ispit, osim ako ste ranije završili i predali svoj rad test-administratoru.

DOLASKOM U ŠKOLU NA DAN ISPITA OČEKUJTE SLEDEĆE:

1. Prozivka i ulazak učenika u školu, organizuje se tako da budete ispred prostorije u kojoj polažete 30 min prije početka ispita.
2. Ne smijete ući u prostoriju u kojoj polažete ispit prije nego što vas test-administrator prozove.
3. Pri ulasku u prostoriju, test-administrator će vas uputiti gdje da obavezno odložite svoje stvari (jakne, torbe, pametne satove...) i da sjednete na sredinu klupe, na mjesto označeno odgovarajućim rednim brojem sa spiska.
4. Za vrijeme trajanja ispita vrata prostorije moraju biti otvorena.
5. Test-administrator će vam pokazati zatvorenu vrećicu sa testovima koju mora otvoriti isključivo pred vama.
6. Kada ste svi zauzeli svoja mjesta, test-administrator će početi sa čitanjem uputstava. Pažljivo slušajte!
7. Ponovnom prozivkom, dobićete test knjižicu na koju će test-administrator napisati šifru koja vam je dodijeljena. Skrenuće vam pažnju da je odložite na kraj klupe i da je ne smijete otvarati prije zvaničnog početka ispita.
8. Prije nego počnete sa radom, obavezno prepisite svoju šifru jer se preliminarni rezultati objavljuju pod šiframa!
9. Kada svi učenici dobiju test knjižice, imaćete dva minuta da pročitate uputstvo na naslovne strane.
10. Školsko zvono će označiti početak ispita.
11. Za vrijeme ispita možete koristiti samo pribor koji je naveden u test knjižici za taj predmet.
12. Kada završite sa radom, da ne bi ometali druge učenike, podignite ruku da pozovete test-administratora i predate svoj rad.
13. Potpišete se u odgovarajući Formular i zajedno sa test-administratorom još jednom provjerite svoju šifru i u tišini napustite školu.
14. Na kraju ispita moraju ostati tri učenika koja će ispratiti pakovanje testova u sigurnosnu vrećicu.

SAVJET

- ▶ **PRIJE ULASKA U ISPITNI PROSTOR PROVJERITE JOŠ JEDNOM DA NISTE ZABORAVILI DA PREDATE MOBILNI TELEFON ILI NEKI DRUGI UREĐAJ KOJI NIJE DOZVOLJEN.**
- ▶ **ZADACI/PITANJA U TESTOVIMA SE NE MORAJU RADITI ONIM REDOSLIJEDOM KAKO SU DATI. AKO JE NEKI ZADATAK SUVIŠE TEŽAK, NE ZADRŽAVAJTE SE NA NJEMU, VEĆ MOŽETE PREĆI NA SLJEDEĆI.**
- ▶ **AKO VAM PREOSTANE VREMENA, ISKORISTITI GA DA PROVJERITE SVOJE ODGOVORE I POKUŠAJTE DA RIJEŠITE ZADATKE ODNOSNO PITANJA KOJE NIJESTE RANIJE.**

ZAPAMTITE

- ▶ **PRIZNAJU SE SAMO ODGOVORI NAPISANI HEMIJSKOM OLOVKOM;**
- ▶ **PIŠITE ČITKO;**
- ▶ **OBAVEZNO PROVJERITE I PREPIŠITE SVOJU ŠIFRU;**
- ▶ **PRATITE I PRIDRŽAVAJTE SE UPUTSTAVA KOJA VAM DAJE TEST-ADMINISTRATOR;**
- ▶ **NA TESTU NE SMIJETE PISATI SVOJE IME I PREZIME ILI BILO ŠTA DRUGO ŠTO SE NE ZAHTIJEVA ZADATKOM/PITANJEM;**
- ▶ **UKOLIKO STE PONIJELE MOBILNI TELEFONI, PAMETNI SAT ILI DRUGI NEDOZVOLJENI PRIBOR MORATE GA PREDATI PRIJE POČETKA ISPITA PREMA UPUTSTVIMA KOJE DOBIJETE OD ŠKOLE. UKOLIKO BILO KOJI OD NAVEDENIH UREĐAJA BUDE PRONAĐEN KOD VAS TOKOM ISPITA, BIĆETE UDALJENI, BEZ OBZIRA JESTE LI GA KORISTILI ILI NE.**

OCJENJIVANJE I KONAČNI REZULTATI

NAKON ZAVRŠENOG ISPITA U ŠKOLI, VAŠE RADOVE ĆE PREGLEDATI I OCJENJIVATI KOMISIJA ZA OCJENJIVANJE KOJA JE SASTAVLJENA OD TRI ČLANA. OCJENJIVAČI SU NASTAVNICI IZ PREDMETA KOJI SE OCJENJUJE.

KADA SE OBJAVLJUJU PRELIMINARNI REZULTATI?

Škola objavljuje preliminarne rezultate u skladu sa RASPOREDOM AKTIVNOSTI koji je Ispitni centar poslao svim školama, a koji je objavljen i na našem sajtu.

Preliminarni rezultati se objavljuju pod šiframa učenika na oglasnoj tabli škole.

DA LI MOGU VIDJETI SVOJ RAD POSLE OBJAVE PRELIMINARNIH REZULTATA?

Da. Nakon preliminarne rezultata u školi se organizuje uvid za učenike, roditelje odnosno staratelje učenika koji žele da vide rad, u prisustvu glavnog ocjenjivača.

Vrijeme uvida škola će objaviti zajedno sa preliminarne rezultatima.

DA LI MOŽEMO ULOŽITI PRIGOVOR AKO NISMO ZADOVOLJNI OCJENOM KOJU SMO DOBILI?

Da. Ukoliko učenik, roditelj, odnosno staratelj učenika smatra da rad nije dobro vrednovan, ima pravo da u roku od 48 časova od dana objavljivanja preliminarne rezultata, preko škole podnese prigovor u pisanoj formi.

KAKO MOŽEMO ULOŽITI PRIGOVOR I ŠTA TREBA DA SADRŽI?

Prigovor morate uložiti preko škole, popunjavanjem posebnog obrazca koji ćete dobiti u školi, a možete ga preuzeti i sa našeg sajta.

Prigovor ne smije da sadrži ime i prezime učenika, nego samo šifru pod kojom ste radili taj test.

U prigovoru obrazložite i navedite zadatke/pitanja za koje smatrate da ih treba ponovo pregledati.

Važno je da znate da možete uložiti prigovor bez obzira da li ste bili na uvidu ili ne.

KADA I KO NAS OBAVJEŠTAVA O ISHODU ULOŽENOG PRIGOVORA?

Prigovor koji ste uložili, škola zajedno sa testom dostavlja Ispitnom centru, gdje Komisija za prigovore u roku od dva dana od dana dostavljanja, donosi odluku da li je prigovor opravdan ili ne. Odluka Komisije je konačna.

Nakon toga, Ispitni centar odluke dostavlja školama, a škole obavještavaju učenike.

KADA I GDJE SE OBJAVLJUJU KONAČNI REZULTATI?

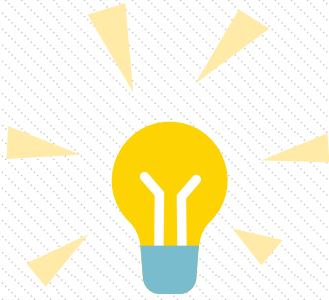
Nakon odgovora na prigovore, u školi se objavljuju konačni rezultati učenika – ocjena i broj bodova.

Uloženi trud i posvećenost se uvijek isplate.
Želimo vam uspjeh na ispitima.
Srećno!

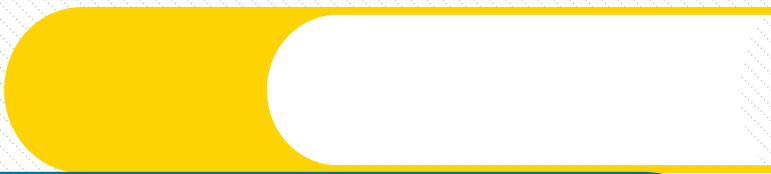
B

C

A

www.iccg.co.me